



ELÄMÄ ON
PARASTA
ITSE
TEHTYNÄ.

Martat

Toimintavinkkejä vuodelle 2017

www.martat.fi | www.martanpuoti.fi | www.marttaperinne.fi

 Martatvinkkaa  Marttaliitto  arkisujuvaksi  lapsiperhearki
 MartatTV  marttailu

ELÄMÄ ON PARASTA ITSE TEHTYNÄ 2017–2019

Uusi strategiakausi käynnistyy



Eipä aikaakaan, kun olemme vuodessa 2017, ja Elämä on parasta itse tehtynä -strategiakausi 2017–2019 alkaa. Elämä on parasta itse tehtynä -tunnuslauseemme innostaa tekemään, osallistumaan ja vaikuttamaan. Onhan yhdistyksenne mukana?

Marttajärjestö arvioi ja seuraa, miten järjestöömme suhtaudutaan ja miten mielekkääksi toimintamme koetaan. Äskettäin saimme tulokset kyselystä, jolla

selvitettiin järjestöstämme eronneiden henkilöiden näkemyksiä eroamisen syistä. Tulokset ovat paikoitellen karua luettavaa. Iso osa eronneista koki, että toiminta yhdistyksessä ei vastannut toiveita ja odotuksia. Moni tunsu itsensä ulkopuoliseksi yhdistyksessään. Kyselyyn vastanneista lähes 40 prosenttia ei tiennyt, onko yhdistyksellä toimintasuunnitelmaa. Kuitenkin tärkeintä jäsenelle on tietää, mitä ohjelmaa on tulossa ja milloin. Toki monella syynä eroamiseen oli oman elämäntilanteen kiireellisyys tai vaativa työ; ei vain ole aikaa toimia. Ilahduttavaa oli, että moni on valmis tulemaan mukaan toimintaan, kun aikaa on taas enemmän.

Viimeisimmässä Martat-lehdessä puhuttiin hyvän sisäilman merkityksestä hyvinvoinnille. Samalla tavoin myös yhdistyksen sisäilmalla on merkitystä jäsenen hyvinvoinnille. Kun jäsen kokee, että häntä kuullaan, hän haluaa antaa oman osuutensa yhteiseen toimintaan. Toivon, että jokainen yhdistys on avoin uusille jäsenille ja uusille ajatuksille.

Marttojen verkkosivut uudistuvat ensi keväänä. Kyseessä ei ole pelkkä päivitys, vaan samalla luomme uutta toimintakulttuuria. Pyrimme esimerkiksi tekemään jäseneksi liittymisen mahdollisimman helpoksi. Jäseneksi haluavalle avautuu valitsemansa piirin alueelta luettelo yhdistyksistä ja lyhyt toiminnan esittely. Niiden perusteella hän toivottavasti löytää itselleen sopivan yhdistyksen ja toimintamuodot. Jäsenet ovat toimintamme sydän. Ilman marttoja yksikään marttayhdistys ja toimintaryhmä ei elä.

Elämä on parasta itse tehtynä; tartutaan siihen kaksin käsin, yhdessä. Toimitaan, iloitaan ja vaikutetaan upeassa järjestössämme. Elämän makuista toimintavuotta toivotellen,

Lea | lea.sairanen@martat.fi

📧 MarttaMamma 📷 marttamamma/

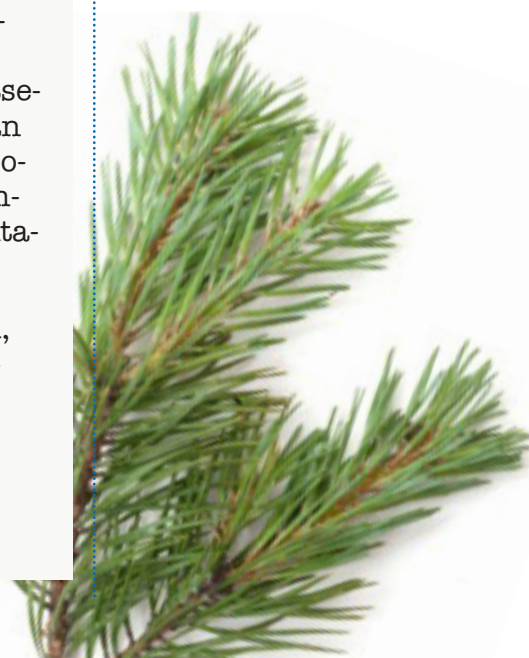
marttamamma.blogspot.fi



Syödään yhdessä

» Marttajärjestön juhlateema **Syödään yhdessä – Suomihyvää** on valittu valtakunnallisen Suomi100 -juhlavuoden yhdeksi teemaksi. Syödään yhdessä -teemaa toteutetaan marttayhdistysten ketjukoulutuksissa ja tapahtumissa, piirien Kauha ja kukkaro -tapahtumissa, Marttojen valtakunnallisena sienipäivänä, Ravintolapäivänä ja Luonnonpäivissä.

Suomi
Finland
100



TAMMIKUU

Ketjukoulutus:
Juhlat kotona

HELMIKUU

4.2. **Luonnonpäivä:** *
Sukella talveen
14.2. **Ystävänäpäivä:**
Kutsu ystävä syömään

MAALISKUU

Ketjukoulutus:
Parasta perunasta
arkeen ja juhlaan
vko 13 **K&K:** *
Juhlaetiketti

HUHTIKUU

Ketjukoulutus:
Lasten siivouskoulu
vko 17 **Martta Pop up:** *
Juhlat kotona
24.4. **Vaatevallankumous**

Luonnonpäivät *

» Luonnonpäivänä kaikki suomalaiset kutsutaan nauttimaan ulkoilmasta ja ympäristöstä. Pääjärjestäjä on Metsähallituksen Luontopalvelut. Luonnonpäivinä martat voivat järjestää omia tapahtumiaan, osallistua muiden järjestämiin tapahtumiin tai lähteä luontoon perheen kesken tai ystävien kanssa.

» Luonnonpäivien aiheet ja ajankohdat: **4.2. Sukella talveen, 20.5. Villiiny kevästä, 17.6. Rakastu kesäyöhön, 26.8. Suomen luonnonpäivä: Marttojen valtakunnallinen sienipäivä.** Marttojen valtakunnallisena sienipäivänä piirit ja yhdistykset järjestävät perinteisesti sienitapahtumia. Muihin luonnonpäiviin martat voivat osallistua omalla tapahtumalla tai yhteistyössä muiden järjestöjen ja yhteisöjen kanssa. Lisätietoa: www.luonnonpaivat.fi.

Martta Pop up *

» Martta Pop upit ovat kaikille avoimia tilaisuuksia, joissa pääsee tutustumaan marttailuun. Järjestäkää Pop up oman yhdistyksen voimin tai vaikka yhdessä naapuriyhdistyksen kanssa. Pop up on hyvä tilaisuus jakaa tietoa järjestöme toiminnasta ja hankkia uusia jäseniä yhdistykseen. Vuonna 2017 Kässä-, Puutarha-, Kv- ja Ruokamartat käyttävät apunaan Juhlat kotona -aineistoa.

Kauha & Kukkaro *

» Piirit järjestävät kaikille avoimia ja maksuttomia tapahtumia, joiden aiheena on **Juhlat kotona**. Tapahtumat ja aiheet sopivat myös marttayhdistyksien koontumisiin. Aineistoa on myös Martat-lehdessä ja Facebookin Martat vinkkaa -sivustolla.

Aikataulu

vko 13: **Juhlaetiketti**
vko 20: **Koristeita luonnonmateriaaleista**
vko 43: **Suomihyvää**

**KETJUKOULUTUKSET**

» Piirit järjestävät martoille ketjukoulutuksia aiheista **Juhlat kotona, Parasta perunasta arkeen ja juhlaan** sekä **Lasten siivouskoulu**. Ketjukoulutuksen käyneet martat voivat pitää aiheeseen liittyviä neuvontatapahtumia ja muita tilaisuuksia. Ketjukoulutuksissa jaettava aineisto löytyy myös Marttojen nettisivuilta. Lisätietoa koulutuksista piirien ilmoituksista.

VAATEVALLANKUMOUS

» **Garderobi-teema** jatkuu: Vähennetään tekstiilien turhaa kulutusta ja tekstiilijätettä ja kiinnitetään huomiota vaatteiden vastuullisuuteen. Yhdistykset voivat järjestää Vaatevallankumous-tapahtumia ja Vaatteidenvaihtopäiviä.

Garderobi

UUTISKIRJEET

Uutiskirjeistä saat ajankohdasta tietoa marttailusta. Kirjeet voit tilata martat.fi -sivuilta.

Uutiskirjeiden ilmestymisviikot:

Kässä: 7, 16, 35 ja 48
Puutarha: 7 ja 37
Kv: 4 ja 35
Ruoka: 40
Vertaismartta: 5 ja 36

TOUKOKUU

vko 20 **K&K:** Koristeita *
luonnonmateriaaleista
20.5. **Ravintolapäivä:**
Parasta perunasta
arkeen ja juhlaan
20.5. **Luonnonpäivä:** *
Villiinny kevästä

KESÄKUU

17.6. **Luonnonpäivä:**
Rakastu kesäyöhön *
*

HEINÄKUU

10.–14.7. **SuomiAreena**
26.7. **Martan päivä ja**
Marttagolf



ELOKUU

26.8. **Luonnonpäivä:** *
Valtakunnallinen
sienipäivä

Ravintolapäi-
vä

» Ravintolapäivään
20.5. lähdetään

teemalla **Parasta perunasta arkeen ja juhlaan.** Tarkoituksena on lisätä perunan arvostusta maukkaana, monipuolisena ja terveellisenä ruoka-aineena. Yhdistykset voivat järjestää myös muita peruna-aiheisia tapahtumia ja maritailloja. Tilaisuuksista toivotaan palautetta, ja palautteen keräämisen toteutus selviää piirin järjestämissä ketjukoulutuksissa.



Hetki on käsillä

MARTTOJEN OMPELUSEURAT KOULUISSA

Kohderyhmä: Alakoulut, 9–11-vuotiaat lapset.

Toteutus: Kädentaitotunnilla (luokanopettajat) tai kodin ja koulun yhteistyöpäivänä.

Tehtävä: Helppo ompelutyö mielellään kierrätysmateriaalista, esim. säilytuspussi tai pipo. Vaihtoehtona neulomisen tai virkauksen perusteet. Aihe sovitaan etukäteen opettajan kanssa. Lisäksi ommellaan yhteinen itsenäisyyden juhlapuu, johon kukin osallistuja ompelee vähintään yhden napin. Puu tehdään kierrätysmateriaalista. Puuhun voidaan tehdä lehtiä virkkamalla ja koristeita ketjusilmukoilla.

Instagram-kilpailu: Lähettäkää kuva itsenäisyyden juhlapuusta. Kymmenen parasta palkitaan Pikkukokkirjalla. #itsenäisyydenjuhlapuu #marttailu

Tapahtuman kesto 2 tuntia. Jos toteutetaan lauantaina, koulun ja kodin yhteistyöpäivänä, kesto voi olla 4 tuntia.

Tarkemmat ohjeet www.martat.fi/marttailu/tapahtumat/

ELÄVÄ PERINTÖ

» Museovirasto on avannut Elävän perinnön wikiluettelon, johon tallennetaan esimerkkejä aineettomasta kulttuuriperinnöstä: käsityötaitoja, suullista perinnettä, esittävää taidetta, sosiaalisen elämän käytäntöjä, juhlatapoja jne.

» Wikiluettelo liittyy Unescon yleissopimukseen aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisesta, jonka Suomi hyväksyi vuonna 2013.

» Martat ja yhdistykset voivat tehdä wikiin esityksiä. Mukana ovat jo ainakin kassamarttatoiminta ja rotinaperinne. Luettelossa voi ilmoittaa myös maakuntien ja kuntien perinteitä.

» Jokin suomalainen ilmiö saattaa päätyä Unescon maailmanperintöluetteloon 400 muun kohteen rinnalle.

Lisätietoja:

<http://wiki.aineetonkulttuuriperinto.fi>

www.aineetonkulttuuriperinto.fi

Martan puoti

Martan puodin tuotevalikoimaan tehdään muutoksia, ja osa tuotteista myydään nyt alennuksella. Muutokset ovat osa järjestön verkkouudistusta. Uuden nettikaupan on tarkoitus avautua ensi maaliskuussa. Tuotevalikoima on nykyistä hieman suppeampi. Alennustuotteita myydään niin kauan kuin niitä riittää, kuitenkin enintään uuden kaupan avautumiseen asti. Tilauksen hintaan lisätään posti- ja käsittelykulut.

SYYSKUU

Ketjukoulutus:
Juhlat kotona

LOKAKUU

vko 40 **Vauvanpeitot**,
Uusi lastensairaala
vko 43 **K&K:** Suomihyvää *
vko 46 **Pop up -martta-**
tapahtumat: Juhlat kotona *

MARRASKUU

Vaatteidenvaihtopäivä
17.–19.11. **Kädentaito-**
messut

JOULUKUU

6.12. **Suomi100**

LISÄTIETOJA yhdistyskirjeessä mainituista asioista osoitteessa www.martat.fi

Keräykset ja luvat

LAHJOITA KOTITALOUSNEUVONTAAN KAMERUNISSA JA ETIOPIASSA

» Martat tukevat Kamerunin, Swazimaan ja Etiopian naisia kouluttamalla heitä ravitsemuksessa, kotitaloustaidoissa ja pienyrityksyydessä.

» Apuasi tarvitaan. Järjestä keräys marttaillassa. Kysy myös syntymäpäivälahjoituksista. Pyydä oman piirisi vapaaehtoista Kv-marttaa kertomaan hankkeista lisää. Yhteystiedot omasta piiristä tai Marttaliitosta: terhi.lindqvist@martat.fi, p. 050 516 9412.

Keräystili: Danske Bank FI15 8000 1570 4855 90 /Marttojen kehitysyhteistyö, viite 2066

ANNA TUKEA NUORELLE ARJEN SUJUMISEKSI

» Edullisen ja ravitsevan kotiruuan valmistaminen sekä kotitöiden ja rahankäytön hallinta ovat itsenäisen elämän perusta. Marttojen ammatillisella kotitalousneuvonnalla tuetaan nuorten omatoimisuutta ja selviytymistä arjen askareissa sekä ehkäistään syrjäytymistä. Kotimaan keräyksistä saaduilla varoilla tuetaan nuorten arjen hallintaa ja taloudellista osaamista. Nuorille järjestetään talousneuvontakursseja ja heille lahjoitetaan Penninvenyttäjän keittokirjat.

Keräystili: Nordea FI49 1243 3000 0854 63/ Marttojen kotimaan kotitalousneuvonta, viite 2053. **Lisätiedot:** teija.jerkku@martat.fi, p. 050 342 0585.

MARTAT AUTTAA

» Marttojen ohjeet pakolaiskysymyksessä toimimiseen osoitteessa www.martat.fi/martat-auttaa/ Sivulle kootaan myös muita Martat auttaa -kohteita.

Peittoja vauvoille

» Martat neulovat ja virkkaavat vauvanpeittoja, jotka lahjoitetaan Uudelle Lastensairaallalle Helsingissä.

Jokainen martta, joka haluaa osallistua, hankkii suosituksen mukaiset langat ja tekee peiton ohjeen mukaan. Ohjeet ovat Martat-lehdessä 6/2016 ja osoitteessa www.martat.fi/marttailu/kassa-marttailu/kasityoohjeita/

» Peitteet tehdään neulomalla tai virkkaamalla. Yhdistyksessä peittoja voi toteuttaa esimerkiksi niin, että eri ihmisten virkkaamista tilkuista kootaan yhteinen peitto.

» Peitot luovutetaan 30.11.2017 Uudelle Lastensairaallalle, kun sairaalan ensimmäinen osa valmistuu.

PEITTOJEN LÄHETTÄMINEN

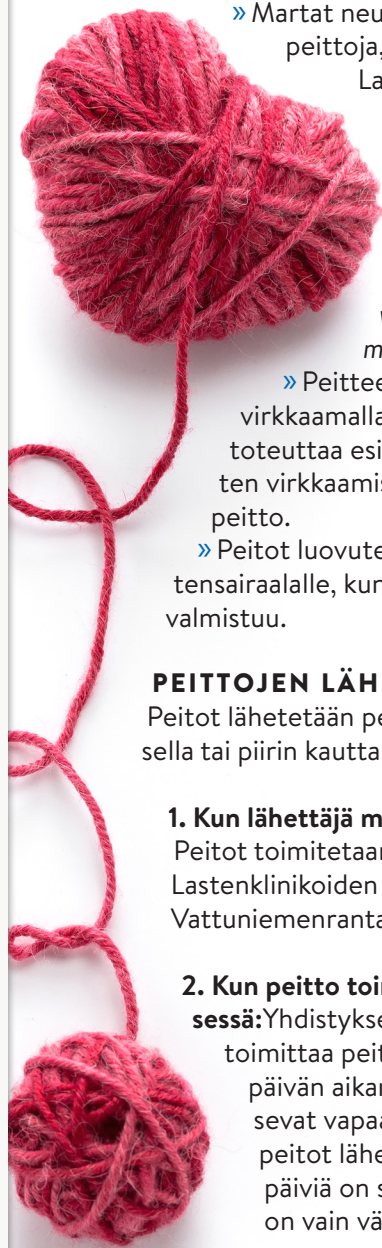
Peitot lähetetään perille joko omalla kustannuksella tai piirin kautta:

1. Kun lähettäjä maksaa itse postikulut:

Peitot toimitetaan 2.5.–31.10. osoitteeseen Lastenklonikoiden Kummit ry, Susanna Laurila Vattuniemenranta 2, 00210 Helsinki

2. Kun peitto toimitetaan piirin yhteislähetyksessä:

Yhdistykset tai yksittäiset martat voivat toimittaa peitot omaan piiriinsä kahden päivän aikana, 25.9. ja 26.9. Piirit tarvitsevat vapaaehtoisia avuksi pakkaamaan peitot lähetyskuntoon. Näitä palautuspäiviä on syytä noudattaa, sillä piireissä on vain vähän säilytystilaa.



KÄY KATSO MASSA www.youtube.com/user/MartatTV

Marttojen nettisivut uudistetaan

- » Martat.fi-verkkosivuston uudistaminen on käynnissä. Uusi verkkopalvelu avautuu ensi helmikuun lopulla. Se tarjoaa marttoille ja kaikille kiinnostuneille paljon näppäriä toiminnallisuuksia: Esimerkiksi tapahtumaku näyttää tiedot marttatapahtumista paikkakunnan tai aihealueiden mukaan, ja Marttakoulussa on paljon hyödyllistä materiaalia piirien ja yhdistysten käyttöön. Tavoitteena on, että sivuston käyttäjä löytää tarvitsemansa tiedot kätevästi.
- » Jatkossa yhdistykset voivat rakentaa Marttojen verkkopalveluun omat sivunsa ja julkaista siellä tekstejä, kuvia ja tapahtumatietoja. Sivun tekeminen on yhdistyksille ilmaista.
- » Seuraa sähköpostia – lisätietoja tulee yhdistyksen puheenjohtajan tai sihteerin sähköpostiosoitteeseen marraskuun aikana. HUOMAA! Muistathan päivittää sähköpostiosoitteesi jäsenrekisteriin tai lähettää päivitetyn tiedon osoitteeseen martat.verkkouudistus@martat.fi.
- » Myös kaikissa verkkouudistukseen liittyvissä ideoissa, ajatuksissa ja käytännön vinkeissä laita viestiä osoitteeseen martat.verkkouudistus@martat.fi. Käytämme arvokasta palautettasi yhdistyssivujen kehittämiseen. Pian pääsette tekemään oman yhdistyssivun!

JÄSENEDET

Valtakunnalliset jäsenedut löytyvät osoitteesta www.martat.fi/marttailu/liity-jaseneksi/jasenedut/ ja piirien alueelliset jäsenedut piirien omilta sivuilta.

Toiminnan tilastointi

- » Toiminnan tilastointia varten jokaisella yhdistyksellä on käyttöoikeudet kahdelle (2) yhdistyksen hallituksen valtuuttamalle käyttäjälle. Linkki tilastointiohjelmaan on osoitteessa www.martat.fi/marttailu/yhdistyksille/
- » Vastuuhenkilöiden vaihtuessa käyttäjät voivat tehdä käyttäjämuutoksensa itse. Ohjelmaan kirjautumisen jälkeen avataan kohta Omat asetukset. Poisjäävä käyttäjä poistaa tunnuksensa, jonka jälkeen uusi käyttäjä voi rekisteröityä ohjelmaan.
- » Toivottavaa on, että yhdistyksen tilastoinnista vastannut henkilö perehdyttää uuden käyttäjän tehtävään.



Jäsenrekisteri on uudistunut

Jäsenrekisteri on päivitetty viikolla 43. Päivitys tuo uusia ominaisuuksia yhdistysten käyttöön.

- » Jäsenrekisterin käyttöoikeudet uusille käyttäjille pyydetään Marttaliitosta. Viesti lähetetään osoitteeseen jarjestotoiminta@martat.fi, ja mukaan liitetään hakijan nimi, jäsennumero, yhdistyksen nimi, yhdistyksen numero ja sähköpostiosoite.
- » Yhdistys saa samanaikaisesti käyttöoikeudet kahdelle (2) hallituksen valtuuttamalle henkilölle. Jäsenrekisteriin kirjaututaan sivulta <https://marttaliitto.yap.fi/>. Kirjautuminen onnistuu vain käyttäjiltä, jotka ovat saaneet tunnuksensa Marttaliitosta.
- » Käyttäjäoikeuksiin liittyvät muutokset ja huomautukset lähetetään osoitteeseen jarjestotoiminta@martat.fi.

Jäsenluettelo

- » Sähköisestä jäsenrekisteristä yhdistys voi tarvittaessa tulostaa jäsenluettelon itselleen. Tulostettu luettelo säilytetään huolella, henkilötietosuoja muistaen.
- » Paperisen jäsenluettelon saa Marttaliitosta pyydettyessä, mikäli yhdistys ei käytä sähköistä jäsenrekisteriä.
- » Jäsenmaksunsa maksamatta jättäneet tai vajaan maksun maksaneet jäsenet ovat yhdistyksen jäseniä vuoden loppuun saakka, mutta lehteä heille ei enää vajaan jäsenmaksusuorituksen jälkeen lähetetä. Yhdistyksellä on mahdollisuus karhuta näitä maksuja vuoden aikana. Mikäli jäsen ei vuoden loppuun mennessä ole maksanut erääntynyttä jäsenmaksuaan, yhdistyksen hallitus toteaa hänet seuraavan vuoden alussa eronneeksi yhdistyksestä. Eronneet kirjataan hallituksen pöytäkirjaan vuoden ensimmäisessä kokouksessa.

JÄSENLUETTELO YHDISTYKSESSÄ

- » Yhdistys valtuuttaa jäsenrekisterin käyttäjän (tai käyttäjät) tai jäsenluettelon hoitajan, jotka huolehtivat jäsentietojen päivittämisestä ja korjaamisesta ja pitävät tarvittaessa yhteyttä Marttaliittoon, jäsenasioita hoitaaviin henkilöihin.
- » Jäsenluettelon vastuuhenkilöiden on huolehdittava siitä, että asiattomat henkilöt eivät pääse käsiksi jäsentietoihin. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että tulostettu jäsenluettelo on säilytettävä lukitussa kaapissa. Sähköistä jäsenluetteloa ei saa selata kukaan muu kuin siihen valtuutettu henkilö.
- » Jokaisella jäsenellä on oikeus saada tietää, mitä häntä koskevia tietoja jäsenluetteloon on tallennettu. Eronneen jäsenen tiedot saattavat näkyä luettelossa kalenterivuoden loppuun saakka.

Jäsensihteerit: Marttaliitto ry/Palosuo, Lapinlahdenkatu 3 A, 00180 Helsinki, puh. 050 5118099/Palosuo anna-maija.palosuo@martat.fi tai tea.svahn@martat.fi
Uusien jäsenien ilmoittaminen: tea.svahn@martat.fi